

Kärleken mellan kristna

– mer än att förlåta och hjälpa varandra

UNDER VÅREN 2010 funderade jag en del över vårt missionssällskaps framtid. Vi är få men uppfattningarna om vägen framåt är många och det känns som om vi dras åt olika håll. Enheten kan emellertid bevaras trots olikheterna. Det är vår kallelse att bevara den genom fridens band och genom att istället betona likheterna. Kanske kan vi enas om vägen framåt. När jag blev tillfrågad om att predika på ELM-BV:s årsmöte (2010) visste jag att det var detta jag skulle tala om. Artikeln här nedan bygger på den predikan. Det förnimmes därför en viss predikoton som läsaren ombedes ha överseende med.

Det är inte utan vända jag beskriver sådant som skett i vårt missionssällskaps historia. Vem är jag att bedöma vad som gjorts och inte gjorts? Jag vill framhålla att i de delarna av artikeln är jag ett ofullkomligt subjekt. Men trots det vill jag berätta hur jag upplevt skeendena. Jag tror nämligen att flera har haft liknande upplevelser och tankar. Igenkännandets glädje, eller snarare sorg, har ett värde. Kanske kan förlösande samtal bryta ut bland oss, kanske till och med över ”gränserna”.

KALLAD ATT ÄLSKA

Den här predikan handlar om kärleken mellan dem som tror på Jesus, alltså den kristna så kallade brödrakärleken, vilken givetvis inkluderar även systrarna. Vi torde därför här kunna använda ordet syskonkärlek. Vi ska utgå från ett ord av Jesus, en befallning som är kortfattad och mycket tydlig. Jesus säger till lärjungarna: Jag befäller er, att ni skall älska varandra (Joh. 15:17).¹

Som kristna har vi tre kallelser att älska. Den första och grundläggande är att älska Gud över allting, av allt hjärta, med all vår kraft och allt vårt förstånd. Den andra är att älska våra med-

människor så som vi älskar oss själva. Vi ska som Paulus skriver ”göra gott mot alla medan tid är”. Observera valet av ordet alla; alla vi möter, oavsett religiös övertygelse, sätt att uppföra sig, ingen får uteslutas – varje människa.

Den tredje kallelsen gäller kärleken mellan oss som är födda på nytt genom Guds Ande, vi som tror på Kristus och bekänner honom som vår Herre. Här är ett starkare band än det som påbjuds i det allmänna kärleksbudet. Det är ett band, en kärleksrelation som den mellan syskon. Det kan vara nyttigt att begrunda denna liknelse. I vuxen ålder kan vi konstatera att syskonbandet finns kvar och att det är starkt, trots att vi inte längre träffas dagligen som när vi var små. Jag kan få goda vänner på jobbet och annorstädes men ett syskon står mig närmare, han/hon är ju av samma kött och blod som jag.

KÄRLEKEN KOMMER FRÅN GUD

Jag har valt ordet är, inte ”ska vara” eftersom syskonkärleken, den mellan kristna alltså, är given av Gud. (Se ovan: ”Här är ett starkare band...”, inte: ”Här ska vara ett starkare band...”.) För när Anden verkar tron på Kristus är kärleken med som en del av tron. Guds Ande knyter banden. Den som tror på Jesus älskar honom – och de människor som har honom i sitt hjärta. Kanske utan att egentligen reflektera över det, det bara är så. Djupast sett är det Jesus man känner igen och älskar.

Men ibland glömmer vi bort att den är där, syskonkärleken, sätter den åt sidan en stund för att kunna tala nedlåtande om varandra. Ofta glömmer vi den för småsaker. Tyvärr har vi denna negativa möjlighet, trots att vi är Jesu efterföljare. Vi är nämligen samtidigt rättfärdiga och syndare (*simul justus et peccator*). Vi befinner oss ständigt och hela livet i kampen mellan anden och köttet – den nya människan och vår gamla människa.

BEFALLANDE ORD

Det är för att detta förfärliga inte ska ske som Jesus är mycket tydlig: "Jag befäller er att ni skall älska varandra." Giertz har översatt: "Jag bjuder er..." Folkbibeln och Bibel 2000 har: "befäller". Går vi till grundtexten för att fastställa vilken grad av auktoritet som stämmer bäst finner vi *entellomai*, vilket motsvarar det svenska "befäller". I en engelsk översättning läser jag: "I command you ..." Befäller är ett starkt ord. Det är tyngre än förmanar, vilket apostlarna ofta använder när de beskriver hur kristna ska leva, och som kunde vara ett alternativ för Jesus här. Han kunde sagt "Jag förmanar er ..." men väljer "Jag befäller er ..." Denna befällande formulering måste vi notera och begrunda. Vi måste inse allvaret!

Ordet älska är i grundtexten *agape*, vilket beskriver en relation som är betydligt starkare än alternativet *filos* – vänskap.

TEXTENS STRUKTUR

Låt oss titta på verserna närmast före! Där finner vi, i vers 12: "Detta är det bud, som jag ger er: ni skall älska varandra, så som jag har älskat er." Alltså är vers 17 en upprepning och en skärpning, av något som redan sagts. Mellan dessa båda paralleller (bud och befallning) ger Jesus en illustration, nämligen den kärlek som han själv har visat lärjungarna. Jesus är, konstaterar vi, utomordentligt tydlig. Man kan likna textens struktur vid en väv, ett nät

som ska fånga läsaren. Väven har ett par trådar till. I vers 10 säger Jesus: "Om ni håller mina bud, förblir ni i min kärlek." Här måste en noggrann läsare fråga sig vilka dessa bud är. Jesus har nämnt men inte förklarat dem tidigare (14:21). Svaret kommer i nästnasta vers: Detta är mitt bud ... Vers 17, "Jag befäller er...", föregås på samma sätt av ett påstående i vers 14: "Ni är mina vänner, om ni gör det jag befäller er." Hos läsaren väcks frågan vad det är Jesus befäller. (Svaret kommer: "...ni skall älska varandra.") Som den svenskalärare jag är kan jag inte annat än fascineras av textens uppbyggnad, väven! Den synes mig ha två syften. Den ger en extra tyngd åt innehållet och den motverkar en alltför hastig och oreflekterad genomläsning. Ändå, tror jag, har många kristna läst förbi verserna om syskonkärleken utan att inse allvaret.

Här följer verserna i sin helhet:

"Om ni håller mina bud, förblir ni i min kärlek, liksom jag har hållit min Faders bud och förblir i hans kärlek. Detta har jag sagt, för att min glädje skall bo i er och för att ingenting skall fattas i er glädje. Detta är det bud som jag ger er: ni skall älska varandra, så som jag har älskat er. Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för sina vänner. Ni är mina vänner, om ni gör det som jag bjuder er. Jag kallar er inte längre tjänare, eftersom en tjänare inte får veta vad hans herre gör. Vänner kallar jag er. Jag har ju låtit er veta allt vad jag hört av min Fader. Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er, och jag har bestämt om er att ni skall gå ut i världen och bära frukt, en frukt som skall bestå. Så skall Fadern ge er allt ni ber om i mitt namn. Detta befäller jag er, att ni skall älska varandra." (Joh. 15:10–17.)

KONTEXTEN

Låt oss titta på textens större sammanhang. Vi finner att verserna är en del av Jesu avskedstal (Joh. 14–16). Jesus ska nu anträda en väg som

*Flera gånger återkommer Jesus till den för lärjungarna helt
nödvändiga förutsättningen – att förbli i honom.
De utgör tillsammans med honom en enhet präglad
av kristuskraft och kristusliv.*

lärjungarna inte kan följa honom på. Han går till lidandet och döden på korset. Han kommer att uppstå, de ska möta honom igen, en kort tid, men sedan ska han fara upp till Fadern i himmelen. Talet beskriver tiden efter detta, då lärjungarna på egen hand ska gå ut bland fientligt sinnade människor och makter för att "... bära frukt, en frukt som skall bestå" (Joh. 15:16).

Inför detta skrämmande scenario delar Jesus ut gåvor. Dessa nämns flera gånger i avskedstalet, vilket visar värdet som givaren sätter på dem. De två främsta är Anden och Namnet. Jesus ger dem löftet om Hjälparen, Anden, som ska vara med dem. Och han överlämnar rätten att använda hans namn när de ber till Fadern, och med det namnet löftet att alltid bli bönhörda. Med och av dessa ypperliga avskedsgåvor följer att hans glädje, hans frid och hans kärlek kommer att vara i dem om de förblir i honom. En bild som beskriver förhållandet dem emellan är bilden av vinstocken och grenarna. Förblir de i honom så bär de frukt, men utan honom kan de inte åstadkomma någonting. Flera gånger återkommer Jesus till den helt nödvändiga förutsättningen – att förbli i honom. De utgör tillsammans med honom en enhet präglad av kristuskraft och kristusliv. De är den begynnande kyrkan, förmedlare av mänsklighetens enda hopp inför evigheten. Till grenarna befaller stocken: Ni skall älska varandra!

Talet ger prov på mycket fin retorik. Det är väldisponerat och välformulerat och i skönhet

och slagkraft står det inte denna världens berömda tal efter. Men istället för att elda känslorna talar Jesus i en lågmäld ton. Istället för att mana till kraftsamling mot militära fiender och budgetunderskott öppnar han fönstren mot det himmelska. Där är all hjälp. "Var inte rädda!" (14:27), "Var vid gott mod!" (16:33.)

**TVÅ MOTPOLER: FIENDSKAP FRÅN VÄRLDEN
– KÄRLEK FRÅN KRISTNA SYSKON**

Världen kommer att besvara evangeliet om Jesus med förföljelse och hat; den har ju hatat mig före er, säger Jesus. Mot världens hat står kärleken mellan de kristna. De två utgör varandras motpoler och är en beskrivning av grundläggande förhållanden i lärjungalivet. Kärleken får en både central och upphöjd plats. Den har sitt ursprung i den treenige Guden själv och den färdas via Jesus till oss: "Som Fadern har älskat mig, så har jag älskat er. Förbli i min kärlek!" (15:9.) Här har vi alltså återigen detta – en troende har kristuskärlek i bröstet, kärleken är en del av tron. Och man måste konstatera att den framställs som en nödvändig förutsättning när lärjungarna lever i kallelsen att missionera och bygga Guds rike i världen. Det är ju på tröskeln till detta uppdrag som Jesus *befaller* dem att älska varandra. Till detta kommer att den kristna kärleken är en del av vittnesbördet ute i världen. Om de första kristna sa man: "Se hur de älskar varandra."

Kristus så att säga föder och uppehåller kärleken mellan de kristna genom sin Ande, genom Ordet och sakramenten. Den döpte tas upp i

Guds familj. Brödsbrytelsen är en gemenskaps-handling. Evangeliet om honom som gett sitt liv för oss förnyar vår kärlek till honom och varandra. Och denna kärlek är som sagt motsatsen till fiendskapen från världen. Tänk då om en missionsförening eller en församling präglas av splittring och strid. Då är styrkeförhållandena allvarligt förändrade till fiendesidans fördel! Den kristna gemenskapen, som skulle vara en plats för läkedom och uppmuntran, en fredad plats, där Jesu kärlek kan anas, har blivit infiltrerad av världsandan. Vad händer då? Jo, Evangeliet skymmer. De som inte är fast rotade blåser kanske omkull. Kommer någon sökare utifrån vänder han måhända i dörren. De unga får inte budskapet att gå ihop. Kivandet slukar krafter som skulle gå till evangelisation. Kort sagt – följderna är förödande!

BEFALLA FRAM KÄRLEK?

Vi har ovan resonerat kring orden befaller och bud. Varför väljer Jesus det auktoritära språket? Jo, dels är saken utomordentligt allvarlig, och dels har vi ett inre motstånd mot enhet och gemenskap. Jesus ser rakt in i den mänskliga naturen och vet att köttets gärningar är kiv, gräl, splittring (Gal. 6). Vilka sorgliga karaktärsdrag vi har! Men i de följande verserna står tack och lov att Andens frukt däremot är kärlek, glädje, frid m.m. Lägg märke till att när bilden av den nya människan tecknas så kommer kärleken på första plats!

Låt oss komma ihåg Josefs förmaning till bröderna när de fått allt förlåtet och skulle hem till gamle pappa Jakob: "Kivas inte på vägen!" (1 Mos. 45:24.) Detta beska piller var nödvändigt mitt i glädjeyran. Josef kände sina bröder.

Men kan kärlek befallas fram? Nej, säger en del och tänker på romantisk kärlek. Andra som levt några år i en kärleksrelation vet att kärleken dels är spontan och dels en viljeakt. Detta skymtar också i vigselakten – i lust och nöd. Av detta kan göras en poäng! Handlar roman-

tisk kärlek delvis om en viljeakt så torde det gälla också kärleken mellan kristna. Låt oss bestämma oss för att vårda den! Kärleken är som sagt given av Gud när han frälser och danar den nya människan. Låt oss med Guds hjälp bestämma oss för att hålla ihop och lösa våra meningsskiljaktigheter. Och om det misslyckas, låt oss som lydiga lärjungar bevara kärleken och hålla ihop trots allt.

NÖDVÄNDIGA LÄROSTRIDER, OSUND RENLÄRHETSIVER OCH SMÄRTSAM SPLITTRING

Splittring och strid gäller enligt de stridande själva naturligtvis viktiga saker. Det gäller läran, hävdar man, även om det i grund och botten är en verksamhetsfråga, eller en fråga om personligt tycke och smak i gudstjänstfirandet. Men det finns också tillfällen då man måste ta mod till sig och stå fram och hävda vad Guds Ord säger i en viss situation. Detta gör saken komplicerad. Å ena sidan alltid vara mån om att bevara gemenskapen, å andra sidan alltid vara trogen mot Kristi lära. Mer om detta längre fram.

Kyrkans historia är full av splittring. Olikheter i lärofrågor har lett till uttåg och nybildningar. Vi har med sorg sett detta ske också i våra sammanhang. ELM-BV har under de senaste åren haft ett sjunkande medlemstal. När jag var ung var ELM-BV större och det fanns en välsignad framåtanda. Sen kom meningsskiljaktigheter, det blev kiv och splittring. Hade detta kunnat undvikas? Säkerligen inte förekomsten av olika åsikter. Men hade Jesu befallning fått tala till oss med den avsedda auktoriteten så torde vi fortfarande ha hållits samman. Observera "hållits".

Vad har följderna av lärostriderna blivit? Jo, en del evangelisk-lutherska grupper har blivit så renläriga att de inte kan be tillsammans med andra evangelisk-lutherskt kristna. Jag har själv varit med om detta! De var kristna vänner från förr. Men nu var det annorlunda,

det drog kallt kring bordsbenen. Är inte detta ett tecken på att någonstans under resans gång har tingen förlorat sina proportioner?

Idag är situationen återigen ansträngd, kanske. Jag uppfattar det så i varje fall. Jag känner det så. Samtidigt konstaterar jag att i det väsentliga står vi enade och har egentligen alltid gjort det. Detsamma gäller i frågor på nivån under "väsentliga" – i viktiga frågor står vi enade och har egentligen alltid gjort det. Det förekommer olika synsätt och infallsvinklar i både lärofrågor och verksamhetsfrågor av s.a.s. mindre kaliber. Och så har det egentligen också alltid varit. Vad vi måste inse är att alla frågor inte är lika viktiga.

Under kyrkans historia har det visat sig nödvändigt att ta vissa lärostrider. Det var rätt av t.ex. Athanasius, Luther och Axel B. Svensson att inte ge efter. Läran om Jesu sanna gudom och mandom, läran om frälsning genom tron allena och erkännandet av Guds Ords auktoritet är fundament utan vilka kyrkan inte kan bestå. Andra läromotsättningar kunde kanske klarats utan att man gick skilda vägar. När jag läste teologi förfasade jag och mina kompisar oss över ett begrepp i en lärobok i kyrkohistoria. Det stod om det teologiska hatet. "Då utbröt det teologiska hatet."

En god vän berättade nyligen att Sven Dannell beträffande splittring skrivit: Det är fara å färde när gamle Adam blir renlärig! Det ligger mycket i detta, tänker jag. Gamle Adam hyser gärna uppfattningen att vi kan nå insikt i alla svåra frågor och därefter enas om dessa insikter. Han är också övertygad om att om enighet inte uppnås måste vi säga tack och adjö till varandra för att bevara den rena läran i rena församlingar. Men stopp och belägg! Allt detta är sprunget ur en grov missuppfattning om både den kristna människans förmågor och hennes kallelser, typiskt gamle Adam!

ANDENS ENHET – EN FÖRLÖSANDE INSIKT!

Låt oss fly det teologiska hatet! Låt oss istället bevara Andens enhet genom fridens band, som aposteln skriver (Ef. 4:3). Andens enhet betyder inte att de som tror tycker likadant i alla läro- och verksamhetsfrågor. Den som till äventyrs hävdar det missar hela poängen. Poängen är att hos dem som tror på Kristus råder en Andens enhet trots olikheterna. En inre likhet. Detta är en mycket värdefull sanning, den är förlösande. Andens enhet är att Kristus har tagit gestalt i människor och börjar forma dem till efterföljare. Gud är barmhärtig och nådig och därför sker detta inte bara hos dem som har alla rätt utan givetvis också hos dem som tänker fel i dogmatiska frågor. För övrigt måste man ställa sig frågan om det finns något samfund som har alla rätt. Mitt personliga svar på den frågan är nej.

"Jag befäller er att älska varandra." "Bevara Andens enhet genom fridens band!" Genom Andens enhet har vi fått en möjlighet att tala med varandra i kärlek, ja, t.o.m. att erkänna varandra som lärjungar till samme Mästare, trots olika uppfattningar om vissa läropunkter.

ROSENIUS – ÖVERSEENDE OCH TÅLMODIG

Här vill jag citera Rosenius. Han skriver i *Bröders Gemenskap* att Guds barn i världen är förenade med ett innerligt och förtroligt syskonband, och fortsätter: "Detta broderskap hindras inte av att människor kommer från olika miljöer, lever under olika förhållanden och tillhör olika samfund." (s. 63, min kursiv.)

Längre fram resonerar han kring det faktum att kristna kommer fram till olika uppfattningar och menar att det beror just på vår oförmåga att förstå allt i Guds Ord. Även i sådant där man kan tycka att Guds Ord ger klart besked, kan kristna ha olika uppfattningar och ändå vara i sanning troende. Alla har nämligen inte kommit lika långt i sitt kristna liv, alla

”Detta broderskap hindras inte av att människor kommer från olika miljöer, lever under olika förhållanden och tillhör olika samfund.”

”Det är alla kristnas plikt att försöka hålla samman syskonskaran, som alltid riskerar att splittras åt olika håll.”

ROSENIUS

har inte tagit del av samma goda utläggningar, förklarar han. Han nämner exemplet i Romarbrevet om de första kristnas olika uppfattningar om vilken mat som var tillåten och stryker under Paulus förmaning: ”Här förmanar Paulus dem att inte – av den orsaken – se ned på varandra eller förakta varandra, när de ändå är bröder i Kristus.” Och detta var inte en liten fråga, framhåller Rosenius, utan en lärofråga med tyngd, det handlade ju om tolkningen av Guds lag (s. 133–146).

Vi märker, kanske med förvåning, eftersom vi inte känner igen detta i vårt missionssällskaps moderna historia – i varje fall gör inte jag det – hos denne vår lärofader en mildhet och ett överseende med olikheterna. Han sammanfattar: ”Det är alla kristnas plikt att försöka hålla samman syskonskaran, som alltid riskerar att splittras åt olika håll. /— —/ ... vi kan vara varandra till hjälp, om vi lever nära varandra istället för åtskilda.” (s. 145 och 146).

Lösningen på lärjungarnas dilemma att å ena sidan alltid vara måna om att bevara gemenskapen, å andra sidan att alltid vara trogna mot Kristi lära, finner vi hos Rosenius. Det krävs ödmjukhet och tålamod. Det måste finnas en tids- och mognadsaspekt, andlig mognad, när vi betraktar varandra och oss själva. Det finns alltid en väg framåt, men kanske är det så att den avtäcks först efter gemensam bibelläsning och bön, då Herden får leda fåren. Då blir det väsentliga väsentligt och det perifera perifert.

Och vad som hör till det väsentliga vet vi: evangeliet om Jesus, missionsuppdraget och syskonkärleken.

OLIKA SYNSÄTT – KANSKE RENT AV EN RIKEDOM

Upphovet till mycken split inom ELM-BV har varit och är avfallet inom Svenska Kyrkan. Underligt egentligen, att detta ska splittra oss; avfallet sker ju utanför våra led. Låt oss istället acceptera varandras olika förhållningssätt. Kanske kan vi rent av våga se saken så här: Måhända gynnar det på sikt Guds rike att några lämnar en ganska avfallen kyrka och börjar bygga en missionsprovins. Då finns det en färdig struktur om allt rasar. Och kanske gynnar det på samma gång Guds rike att andra stannar kvar och kämpar inom denna kyrka. För den händelse att hennes kurs plötsligt skulle börja rätas upp igen. Det gynnar verkligen inte Guds rike att hans barn blir bittra fiender. Här kan Rosenius ord tillämpas; vi kan vara varandra till hjälp om vi fortsätter att leva nära varandra. Axel B. Svensson betonar i en artikel om BV:s verksamhetsprinciper, att vi är ett missionssällskap och inte ett kyrkosamfund. Det är upp till den enskilde medlemmen om han är hög- eller lågkyrklig, ja, han kan även vara frikyrklig.

KÄRLEKENS RELIGION

I en gammal religionslärobok rubricerades kristendomsavsnittet ”Kärlekens religion”. När jag såg det första gången blev jag fundersam. De

*Låt oss vända
tillbaka och
söka den
förlorade
syskon-
kärleken!*

flesta religioner håller väl kärleken högt? Nu, ett par årtionden senare, har jag insett att vår tro med rätta bär detta underbart vackra epitet. Här har vi kristna något att vara stolta över – inte bara på ett intellektuellt plan utan också som mottagare och utlevare av Guds underbara kärlek.

Att Gud älskar oss människor framgår tydligt på många ställen i både GT och NT. I kärlek ger han löftet om kvinnans säd. I kärlek utväljer den Helige ett ynkligt litet folk. När folket går på villovägar vaknar all hans barmhärtighet, hjärtat vänder sig i honom – kärleksvärk som driver till kärleksverk, kan man säga. Skaparen älskar sina små avbilder och vill se genkärlek. Han ser varje individ redan i moderlivet, han älskar som en fader och som hönsmamman.

"Vi har lärt känna kärleken ...", skriver Johannes så träffande (1 Joh. 3:16). Han har lärt känna Gud, som är kärlek. Kärleken har bevisat sin äkthet genom handling. Det är utomordentligt berikande för en människostackare att begrunda följande verser. Först fortsättningen på citatet ovan: "Vi har lärt känna kärleken, därigenom att Kristus gav sitt liv för oss." Och sedan: "Och Guds kärlek uppenbarades bland oss genom att Gud sände sin enfödde Son till världen för att vi skulle få liv genom honom. Detta är kärleken: inte att vi har älskat Gud, utan att han har älskat oss och sänt sin Son till försoning för våra synder." (1 Joh. 4:9–10), samt "Gud bevisar sin kärlek till oss därigenom att Kristus dog för oss medan vi ännu var syndare." (Rom. 5:8.) Detta saknas i alla andra religioners tal om sina gudars barmhärtighet. Där är det mycket snack och lite verkstad, för att tala dagens hantverkarspråk. Vad saknas? Svar: kärleken i rörelse, för att bevisa sin äkthet. Lägg märke till att det inte bara står att Gud utgav sin son, utan: "Så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son ..." (Joh. 3:16.) Guds handlingar sker av kärlek.

Och efter dessa verser (citerade ovan från 1 Joh.) om Guds kärleks kraft kommer en vers som beskriver dess följdverkan: "Mina älskade, har Gud älskat oss så högt, så är också vi skyldiga att älska varandra." (1 Joh. 4:11.) Här är ordet skyldiga ett eko av Jesu ord bud och befallning. Och fortsättningen lyder: "Ingen har någonsin sett Gud. Om vi älskar varandra, så förblir Gud i oss och hans kärlek har nått sitt mål i oss." (1 Joh. 4:12.) Den i sammanhanget inskjutna meningen, att ingen har sett Gud, är intressant. Här förefaller Johannes mena att den kristna kärleken ger en förnimmelse av den Gud som ingen kan se, att den är ett tecken från honom. Och det torde vara en logisk följd att den därmed också är ett ljus som världen kan skymta, så länge det inte sätts under skäppan. Syskonkärleken – Guds närvaro bland oss och ett vittnesbörd för de världsliga människorna.

Även Paulus skriver med poetisk skönhet: "Guds kärlek är utgjuten i våra hjärtan genom den helige Ande ..." (Rom. 5:5.) Här är sammanhanget något annorlunda. Det handlar om att bestå provet, äga hoppet och veta att man inte kommer på skam. Kärleken är ett tecken på äktheten. Kanske ligger i detta resonemang även tanken att kärleken liksom mejslas fram, vartefter åren går. "Sträva ivrigt efter kärleken!" (1 Kor. 14:1.)² "Låt allt hos er ske i kärlek!" (1 Kor. 16:14.)³ "Var iklädd trons och kärlekens pansar" (1 Tess. 5:8).⁴ "Var framför allt uthålliga i er kärlek till varandra" (1 Petr. 4:8).⁵ Vilka innerliga förmaningar från Herrens apostlar – att vi kristna ska välja kärleken. Det framgår med all önskvärd tydlighet, och mer än det, att kärleken är och ska vara en verksam kraft mitt i det kristna livets centrum. "Den är bandet som håller ihop allt det andra så att det blir som det ska" (Kol. 3:14).

KÄRLEK SOM EN VERKSAM KRAFT

Gud älskar mänskligheten och har bevisat det. Hans kärlek skapar genkärlek i oss, att älska,

tro och lyda honom. Hans kärlek skapar även kärlek och gemenskap mellan kristna, en kärlek som är av samma natur som Kristi själv-utgivande kärlek. När detta kärleksflöde får pulsera, fram och åter, har Gud nått sitt mål i oss. Detta schema är tydligt uppritat i Nya testamentet, i teologiska resonemang som t.ex. i Första Johannesbrevet, men även i liknelser som Jesu bild av vinträdet och grenarna, samt Paulus bild av huvudet och kroppen. Vi betraktar kärleksflödet och inser det riktiga i att kalla kristendomen kärlekens religion. Men vi förstår något annat också, som är större och viktigare än det, något utomordentligt viktigt för kristenheten. Vad är det? Svar: Flödet får inte brytas!

KÄRLEK SOM FÖRENAR

I predikningar och utläggningar över syskonkärleken brukar vi få höra att vi ska förlåta, hjälpa, förmana och be för varandra. Jag har här velat framhålla det som kanske inte nämns lika ofta, trots att det är kärlekens första verkan i horisontalplanet, nämligen att den enar. Den kristna syskonkärleken är till sitt väsen starkt förenande. Den är i förstörande ämnad att hålla ihop hjorden och motverka splittring. När hjorden håller ihop, verkar kärleken det förlåtande och hjälpsamma sinnet, vilket behövs eftersom vi är olika och har kommit olika långt i andlig mognad. Kärleken är alltså i första hand

sammanhållande och jag vill inskräpa vikten av att vi låter den vara detta. Protestantismen är splittrad i en mängd fraktioner. Vårt lilla missionssällskap är splittrat. Det måste få vara nog nu! Låt oss vända tillbaka och söka den förlorade syskonkärleken!

STRID SÅLEDES INTE I ONÖDAN

Jag menar inte att det är oviktigt med den rätta läran. Tvärtom! När evangeliet är hotat av villolärare och falska profeter måste vi ta strid för den rena läran. Men att i fredstid söka göra den rena läran ännu renare, att polera fram detaljer i gränslandet till det som övergår vårt förstånd och sedan kräva allmän uppslutning kring dessa, på bekostnad av enheten och kärleken – vad är det annat än att i ovist nit för Guds rike faktiskt verka emot Jesu befallning.

Låt oss avsluta med ord ur Jesu förbön: ”Men det är inte bara för dem jag ber, utan också för dem som genom deras ord kommer till tro på mig. Jag ber att de alla skall vara ett, såsom du Fader är i mig och jag i dig, och att de skall vara i oss, för att världen skall tro, att du har sänt mig” (Joh. 17:20–21).

Thomas Nilsson

Gymnasielärare i svenska och religion, Åhus

1. Bibelcitaten i artikeln är, om inget annat anges, hämtade från Bo Giertz översättning av NT (1979). Dock använder inte Giertz ”bjuder” i Joh. 15:17 utan ”befaller, som både Folkbibeln och Bibel 2000 har. Se s. 5!

2. Folkbibeln (SFB)

3. SFB

4. 1917 års översättning

5. 1917 års översättning